

Dosarul nr.2r-303/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, judecător: V. Severin

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton

DECIZIE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardariu
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, în cauza civilă intentată la cererea BC „Moldindconbank, persoană interesată SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică,

împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel a SA „Elcom” depusă împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

constată:

La 22.09.2017, BC „Moldindconbank” SA, persoană interesată SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, s-a adresat cu cerere cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2018 a Judecătoria Orhei, sediul Central, cererea a fost admisă.

La 26.10.2018, SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând instanței casarea acesteia cu remiterea cauzei spre examinare instanței de insolvabilitate.

Concomitent cu depunerea cererii de apel a solicitat amânarea plății taxei de stat în legătură cu aflarea apelantei în proces de insolvabilitate.

Prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de amânare a taxei de stat depusă de SA „Elcom”, nu s-a dat curs cererii de apel a SA „Elcom” și i s-a comunicat acesteia despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite cu exigențele legii și a taxei de stat în mărime de 75 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, din

considerentul că apelanta nu a înlăturat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel, indicate prin încheierea instanței de apel din 11 decembrie 2018.

La 12 aprilie 2019, SA „Elcom”, în proces de insolabilitate, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 11 decembrie 2018 și împotriva încheierii din 14 martie 2019.

În motivarea recursului a indicat că apreciază constatările și soluțiile expuse în încheierile contestate ca fiind eronate și contrare dispozițiilor legale pertinente, ce îngrădesc dreptul de acces la justiție, garantat de art. 20 din Constituția RM și dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 parag. 1) din Convenția Europeană, invocând că despre încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a aflat la 29 martie 2019, atunci când a aflat despre încheierea din 14 martie 2019.

Totodată, a menționat că, dat fiind faptul că obiectul hotărârii contestate cu apel constă în extinderea ipotecii în beneficiul creditorului ipotecar BC „Moldindconbank” SA asupra bunului imobil – construcție cu modul de folosință „construcții cu funcții comasate”, cu suprafața de 792,70 m.p., cu nr. cadastral 6401311.115.12, situat în or. Orhei, str. M. Eminescu 10, ce aparține cu drept de proprietate debitorului ipotecar SA „Elcom”, întru asigurarea creanței garantate, consideră că a beneficiat de amânarea acordată de art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea încheierilor instanțelor de apel din 11 decembrie 2018 și din 14 martie 2019, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

La 22.05.2019, BC „Moldindconbank” SA a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea acestuia.

La 04.06.2019, SA „Elcom”, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Sorin Corceac, a depus recurs suplimentar, invocând aceleași temeuri de fapt și de drept.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 14 martie 2019, este depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Elcom”, în proces de insolabilitate, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a respins cererea apelantului de amânare de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SA „Elcom”, în proces de insolabilitate, acordându-i-se un termen de 7 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 75 de lei. Totodată, i s-a explicat apelantului că în

caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de SA „Elcom”, în proces de insolvență, împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Analizând legalitatea încheierii recurate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, verificând și analizând materialele cauzei prin prisma normelor de drept procedurale, Colegiul constată ca neîntemeiat argumentul recurentului cu privire la faptul că acesta nu a cunoscut despre încheierea instanței de apel din 11 decembrie 2018, prin care s-a respins cererea de amânare a achitării taxei de stat și nu i s-a dat curs cererii de apel, deoarece după cum atestă înscrisurile dosarului (f. d. 163), la 22.02.2019, în adresa reclamantului, indicată de acesta – or. Orhei, str. Eminescu 10, inclusiv și în cererea de recurs, a fost expediată copia încheierii din 11.12.2018, iar conform avizului de recepție aceasta a fost primită la 26.02.2019 (f. d. 164).

În același timp, instanța de recurs reține că apelantul-recurent nu a prezentat oricare dovezi justificative, care să confirme că dânsul cu adevărat nu a cunoscut despre încheierea instanței de apel din 11.12.2018 și întemeiat a omis termenul acordat de către instanță pentru lichidarea neajunsurilor la cererea de apel.

Cât privește argumentele recurentului, precum că acesta beneficiază de amânarea achitării taxei de stat acordată de art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă, Colegiul reține că instanța de apel corect a constatat că SA „Elcom”, în proces de insolvență, nu este subiectul de drept ce poate beneficia de amânarea taxei de stat, iar suma taxei de stat este una minimă de 75 de lei.

În conformitate cu art. 86 alin. (2) Cod de procedură civilă, persoanele juridice declarate în stare de insolvență, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, precum și la atacarea hotărârilor judecătorești adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Deci, norma de drept citată prevede expres cazurile în care persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate pot plăti taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii, iar printre aceste cazuri constatarea faptului care are valoare juridică nu se regăsește, or, în speță s-a pretins constatarea faptelor care au valoare juridică, SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, având calitatea de persoană interesată.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de SA „Elcom”, în proces de insolvabilitate, împotriva încheierii din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 28 septembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de SA „Elcom”, în proces de insolabilitate.

Se menține încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea BC „Moldindconbank, persoană interesată SA „Elcom”, în proces de insolabilitate, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova